

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 18.02.08
nr 1220 podpis: [signature]

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 18.02.08

nr 1003 podpis: [signature]

Warszawa, 18.02.2008 r.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

HORgmo/070/15 /08

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W nawiązaniu do pisma z dnia 24 stycznia 2008 r., znak: BPS/DSK-043-99/08, przekazującego teksty dwóch oświadczeń złożonych przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego przedstawiam następujące wyjaśnienia.

1. Uprawa roślin genetycznie zmodyfikowanych.

Produkty zmodyfikowane genetycznie są dopuszczane do obrotu na terenie Wspólnoty na podstawie dwóch aktów prawnych, tj. Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów genetycznie zmodyfikowanych oraz Rozporządzenia 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy. W trakcie procedury dopuszczania badane jest bezpieczeństwo danego organizmu dla ludzi i środowiska oraz przeprowadzana jest analiza ryzyka. Ponadto, określone są warunki dopuszczenia danego organizmu do obrotu, plan monitorowania oraz plan działań w przypadku wystąpienia zagrożenia.

Po wydaniu zezwolenia na wprowadzenie do obrotu produktu zmodyfikowanego genetycznie, lub po zarejestrowaniu odmiany we Wspólnotowym Katalogu, Państwo Członkowskie na swoim terytorium ma możliwość wprowadzenia zakazu obrotu takim produktem na podstawie art. 23 Dyrektywy 2001/18 lub wprowadzenia zakazu uprawy odmian roślin genetycznie zmodyfikowanych na podstawie art. 16.2 Dyrektywy 2002/53.

Wprowadzenie powyższych zakazów jest możliwe jedynie po spełnieniu niżej określonych warunków. W przypadku:

1) tymczasowego ograniczenia lub zakazu wprowadzania do obrotu (stosowania lub sprzedaży na swoim terytorium) produktu zmodyfikowanego genetycznie, Państwo Członkowskie chcące wprowadzić zakaz powinno wykazać, że ten organizm stanowi zagrożenie dla zdrowia człowieka lub dla środowiska. Państwo Członkowskie przygotowuje dokumentację oceny zagrożenia, opracowaną wedle ściśle określonych zasad, o których mowa w Dyrektywie 2001/18 w sprawie zamierzonego uwalniania GMO do środowiska. Ocena musi być przygotowana w oparciu o wyniki badań naukowych, które określają wpływ danego GMO na zdrowie ludzi i na środowisko;

2) czasowego zakazu uprawy odmian roślin genetycznie zmodyfikowanych, które znajdują się we Wspólnotowym Katalogu, Państwo Członkowskie powinno wykazać, że uprawa danej odmiany może być szkodliwa dla innych odmian lub gatunków albo dana odmiana nie nadaje się do uprawy w żadnej części terytorium Państwa Członkowskiego ze względu na okres dojrzewania (w tym przypadku zakaz wprowadzany jest bezterminowo) lub odmiana stwarza zagrożenie dla zdrowia ludzkiego lub dla środowiska.

Obecnie Rząd Polski nie dysponuje wynikami badań naukowych, które potwierdzałyby szkodliwość jakichkolwiek organizmów genetycznie zmodyfikowanych, wprowadzonych do obrotu na terenie Unii Europejskiej zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W marcu 2006 r. Rząd Pana Premiera Jarosława Kaczyńskiego, biorąc pod uwagę negatywny stosunek polskiego społeczeństwa do GMO oraz uchwały wszystkich sejmików województw, które ogłosiły podległe im regiony strefami wolnymi od GMO, przyjął *Ramowe Stanowisko Polski w sprawie organizmów genetycznie zmodyfikowanych*. W tym stanowisku Rząd opowiedział się przeciwko prowadzeniu prac eksperymentalnych z GMO w środowisku oraz wyraził sprzeciw odnośnie wprowadzania do obrotu produktów genetycznie zmodyfikowanych, wprowadzania do obrotu pasz genetycznie zmodyfikowanych oraz wprowadzania do obrotu z przeznaczeniem do uprawy genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy, rzepaku, buraka cukrowego, ziemniaka i soi.

Ramowe Stanowisko stało się też podstawą wprowadzenia na etapie prac parlamentarnych do ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2007 r. Nr 41, poz. 271) i ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. Nr 144, poz. 1045) następujących zakazów:

- wpisywania odmian genetycznie zmodyfikowanych do krajowego rejestru,
- dopuszczania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej materiału siewnego odmian genetycznie zmodyfikowanych,
- wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pasz genetycznie zmodyfikowanych oraz organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego.

Podkreślić jednak należy, że prawo europejskie nie przewiduje generalnych zakazów odnośnie wprowadzania do obrotu czy użytkowania organizmów zmodyfikowanych genetycznie, jeżeli nie są znane naukowe przesłanki potwierdzające szkodliwość danego organizmu i zabrania stosowania takich praktyk przez poszczególne Państwa Członkowskie. Po przyjęciu przez Parlament wyżej wymienionych przepisów Komisja Europejska rozpoczęła oficjalne postępowania przeciwko Polsce w trybie art. 226 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Odrębną sprawą wymagającą omówienia jest uprawa roślin genetycznie zmodyfikowanych. W świetle prawa dopuszczenie odmiany genetycznie zmodyfikowanej do obrotu z możliwością uprawy możliwe jest po wydaniu przez Komisję Europejską stosownej decyzji w tej sprawie. Po wydaniu decyzji możliwe jest wpisanie odmiany do Wspólnotowego Katalogu a to oznacza, że dana roślina może być uprawiana na obszarze całej Wspólnoty. Jedynym środkiem ograniczającym prowadzenie upraw roślin zmodyfikowanych genetycznie są przepisy regulujące zasady uprawy i współlistnienia trzech form upraw – tradycyjnych, genetycznie zmodyfikowanych i ekologicznych. Brak takich przepisów oznacza, że uprawa roślin genetycznie zmodyfikowanych wpisanych do Wspólnotowego Katalogu może odbywać się w swobodny sposób. Pierwszą próbą uregulowania zasad współlistnienia na terenie Polski i stworzenia przepisów dotyczący zasad uprawy roślin transgenicznych miały być przepisy zaproponowane przez resort środowiska, znajdujące się w projekcie ustawy *Prawo o organizmach genetycznie zmodyfikowanych*.

Zgodnie z tymi przepisami uprawa roślin zmodyfikowanych genetycznie miała być możliwa po uzyskaniu decyzji, którą Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi miał wydawać w porozumieniu z Ministrem Środowiska, oraz po zasięgnięciu opinii rady gminy, na terenie której planowana była uprawa. Ponadto, wniosek w sprawie uprawy miał być weryfikowany pod względem naukowym przez Komisję ds. organizmów genetycznie zmodyfikowanych działającą przy Ministrze Środowiska, w kontekście jej bezpieczeństwa dla środowiska.

Ponieważ takie przepisy stanowiły odstępstwo od Dyrektywy 2001/18/WE, zatem musiały być one notyfikowane Komisji Europejskiej, która decyzją 2008/62 z dnia 12 października 2007r. nie wyraziła zgody na ich wprowadzenie. W tej sytuacji Minister Środowiska zwrócił się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z prośbą o przygotowanie przepisów regulujących kwestie współistnienia upraw roślin genetycznie zmodyfikowanych z uprawami konwencjonalnymi i ekologicznymi, tak aby mogły być one zaakceptowane przez Komisję Europejską. Ostateczny kształt wspomnianych przepisów zostanie opracowany w uzgodnieniu z resortem środowiska. Jednym z rozważanych rozwiązań może być propozycja wprowadzenia przepisów umożliwiających zainteresowanym rolnikom tworzenie stref wolnych od upraw roślin zmodyfikowanych genetycznie.

Ponadto, w celu pozyskania niezależnych badań naukowych potwierdzających bezpieczeństwo bądź szkodliwość roślin transgenicznych instytuty resortowe podległe Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin, Instytut Ochrony Roślin) we współpracy ze Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego prowadzić będą badania nad środowiskowymi i ekonomicznymi aspektami dopuszczenia do uprawy roślin genetycznie zmodyfikowanych. Podobne badania, obejmujące kwestie wpływu upraw genetycznie zmodyfikowanych na produkcję roślinną oraz uprawy konwencjonalne i ekologiczne zostały umieszczone w projekcie planu wieloletniego Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin.

M. Wypozewski

MINISTER
z ur.
Marian Zalewski
PODSEKRETARZ STANU